

مقاله پژوهشی

تبیین ابعاد و ویژگی‌های حکمرانی گردشگری با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی بر اساس رویکرد سیستماتیک*

سحر شیخونی^۱، منوچهر جهانیان^{۲*}، سید سعید هاشمی^۳

۱. دانشجوی دکتری گردشگری، گروه گردشگری، دانشکده علوم گردشگری، دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران.

۲. استادیار، گروه گردشگری، دانشکده علوم گردشگری، دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران.

۳. دانشیار، گروه گردشگری، دانشکده علوم گردشگری، دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۰/۱۶ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۱۰/۰۳ تاریخ قرارگیری روی سایت: ۱۴۰۴/۰۲/۰۱

چکیده | باتوجه به اهمیت رویدادهای فرهنگی در جذب گردشگران، مدیریت کارآمد این رویدادها نه تنها برای موفقیت گردشگری فرهنگی حیاتی است، بلکه برای حفظ و ترویج فرهنگ‌های محلی نیز ضروری است. اجرای یک مدل حکمرانی موفق می‌تواند به افزایش مشارکت جامعه محلی در رویدادهای فرهنگی و گردشگری منجر شود. این امر نه تنها به ایجاد حس مالکیت و مسئولیت‌پذیری در بین افراد جامعه کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به بهبود کیفیت خدمات و افزایش رضایت بازدیدکنندگان نیز بینجامد. این پژوهش با بهره‌گیری از روش مرور سیستماتیک، به تبیین ابعاد و ویژگی‌های حکمرانی گردشگری با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی پرداخته و در ادامه، چارچوبی نظام‌مند از عوامل مؤثر بر حکمرانی گردشگری با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی ارائه شده است. در روش مرور سیستماتیک، ۷۸۴ مقاله و پژوهش مرتبط در سال‌های ۷۰۰۲ تا ۴۲۰۲ از نمایه استنادی Web of Science انتخاب شد که در نهایت، با اعمال معیارهای گزینش، ۱۵ مقاله به‌عنوان مبنای استخراج یافته‌ها قرار گرفتند. این پژوهش، کیفی بوده و در پارادایم تفسیرگرایی، با هدف اکتشاف ویژگی‌های حکمرانی گردشگری با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی انجام شده است و از هدف، پژوهشی کاربردی محسوب می‌شود. همچنین، از لحاظ زمان جمع‌آوری داده‌ها، پژوهشی مقطعی است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که در حوزه حکمرانی گردشگری، عواملی مانند «عوامل آموزشی» (مانند آموزش نیروی انسانی و آگاه‌سازی جامعه میزبان) و «عوامل زیرساختی» (شامل توسعه فیزیکی، دسترسی‌ها و فناوری‌های گردشگری) تاکنون با حجم گسترده‌ای از پژوهش‌ها پوشش داده شده‌اند. با این حال، دو حوزه «عوامل فرهنگی» و «عوامل موقعیتی و رقابتی» کمتر مورد توجه محققان قرار گرفته و ابعاد پیچیده آن‌ها نادیده مانده است. در حوزه عوامل فرهنگی، پژوهش‌های اندکی به نقش مؤلفه‌هایی مانند «حفظ هویت فرهنگی در رویدادها»، «تعامل جامعه محلی با گردشگران» و «تأثیر فرهنگ بر طراحی رویدادها» پرداخته‌اند. در حوزه عوامل موقعیتی و رقابتی، خلأ مطالعاتی در زمینه‌هایی همچون «استفاده از مزیت‌های جغرافیایی-تاریخی»، «راهبردهای رقابت‌پذیری در جذب رویدادها» و «تأثیر موقعیت مکانی بر موفقیت رویدادهای فرهنگی» مشاهده می‌شود. این پژوهش، زمینه را برای طراحی سیاست‌های نوین به‌منظور تقویت هماهنگی نهادها، بهبود مدیریت یکپارچه رویدادها و ارتقای رقابت‌پذیری مقاصد گردشگری فراهم می‌کند.

واژگان کلیدی | حکمرانی، حکمرانی گردشگری، مدیریت رویدادهای فرهنگی، مرور سیستماتیک.

هم‌سویی راهبردی در بخش‌های دولتی، خصوصی و جامعه‌ی مدنی می‌پردازد. این رویکرد به کشورها امکان می‌دهد تا از تمامی توانمندی‌های خود در جهت توسعه همه جانبه بهره ببرند. جامعه‌ی مدنی مستحکم و مطلوب، همراه با دولتی مدرن، قوی و توسعه‌خواه می‌تواند زمینه‌های ایجاد حکمرانی را با کمترین زمان و هزینه ممکن فراهم سازد (Ghaderi et al., 2024). حکمرانی به معنای فرایند

مقدمه | حکمرانی، الگویی جدید در راستای توسعه‌ی پایدار انسانی است که با سازوکارهای تعاملی، به ایجاد یکپارچگی، هماهنگی،

* این مقاله مستخرج از رساله دکتری سحر شیخونی با عنوان «ارائه مدل حکمرانی گردشگری با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی» است که به راهنمایی دکتر «منوچهر جهانیان» و مشاوره دکتر «سید سعید هاشمی» در دانشکده گردشگری دانشگاه علم و فرهنگ در حال انجام است.

** نویسنده مسئول: jahanian@usc.ac.ir, 09124956201

تصمیم‌گیری است (Qaderi et al., 2022). این مفهوم گسترده‌تر از حکومت بوده و برابند همبستگی و تعامل اقدامات و رفتارهای بازیگران و کنشگران بخش‌های مختلف جامعه را در بر می‌گیرد (Saninovic & Williams, 2021). کمیسیون اقتصادی اجتماعی سازمان ملل متحد، حکمرانی را به معنی فرایند تصمیم‌گیری یا فرایندی که تصمیم‌ها در آن اجرا می‌شود یا این که اجرا نمی‌شود، تعریف می‌کند. در تعریفی که (San, 2014) ارائه داد، حکمرانی به‌عنوان شیوه اعمال قدرت در مدیریت منابع اقتصادی و اجتماعی یک کشور برای توسعه تعریف شده است. چندجانبه بودن حکمرانی یکی از مهمترین ویژگی‌های آن محسوب می‌شود (Nuh et al., 2024).

در پارادایم حکمرانی، کشورهای ضعیف به‌دلیل حکمرانی بد و کشورهای توسعه‌یافته به‌دلیل حکمرانی خوب به وضعیت کنونی رسیده‌اند. حکمرانی، مفهوم نوین است که از دهه نود مورد توجه مجامع دانشگاهی در حوزه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، گردشگری، سازندگی، فناوری اطلاعات و... قرار گرفته و در سایه حمایت سازمان ملل گسترش و توسعه یافته است. حکمرانی در حوزه گردشگری می‌تواند به‌عنوان یک ابزار و راهبرد مدیریتی در صنعت گردشگری استفاده شود و همانند سایر شیوه‌های مدیریتی در سازمان میراث فرهنگی و گردشگری به‌عنوان متولی اصلی حاکمیت گردشگری، در اجرایی شدن برنامه‌های سند چشم‌انداز و توسعه مبنای تدوین استراتژی‌های صنعت گردشگری قرار گیرد (Aminian et al., 2018).

صنعت گردشگری به‌عنوان یکی از عوامل مهم در توسعه اقتصادی و اجتماعی جوامع، در دهه‌های اخیر توجه بسیاری را به خود جلب کرده است. نقش این صنعت در تقویت اقتصاد، ایجاد اشتغال، و تبادل فرهنگی میان کشورها غیرقابل انکار است. با این حال، مدیریت این صنعت به‌خصوص در جوامعی که دارای تنوع فرهنگی و تاریخی بالا هستند، چالش‌های خاص خود را دارد. یکی از مهم‌ترین این چالش‌ها، مدیریت رویدادهای فرهنگی است که می‌تواند به‌عنوان یک عامل جاذب برای گردشگران عمل کرده و تجربه‌ای منحصر به فرد و غنی از فرهنگ محلی را به آن‌ها ارائه دهد (Chin & Thanh, 2022). با توجه به اهمیت رویدادهای فرهنگی در جذب گردشگران، مدیریت کارآمد این رویدادها نه تنها برای موفقیت گردشگری فرهنگی حیاتی است، بلکه برای حفظ و ترویج فرهنگ‌های محلی نیز ضروری محسوب می‌شود. عدم وجود یک مدل حکمرانی منسجم و کارآمد در این زمینه می‌تواند منجر به ناکارآمدی در استفاده بهینه از منابع موجود، کاهش رضایت گردشگران و در نهایت، افت قابل توجه در جذابیت مقصدهای گردشگری شود. از سوی دیگر، ضعف در مدیریت رویدادهای فرهنگی ممکن است به تضعیف فرهنگ‌های محلی، و حتی تحریف و نابودی آن‌ها منجر شود (Valderrama & Polanco, 2024). با توجه به حساسیت‌های موجود در زمینه گردشگری فرهنگی و نقش مؤثر اقتصاد گردشگری در جامعه، ضروری است تا به سمت شیوه‌های بهینه مدیریت رویدادهای فرهنگی، گامی متناسب برداشته شود.

(Wang & Bramwell, 2012). کمبود مدل‌های جامع و یکپارچه که تمامی جنبه‌های حکمرانی گردشگری و مدیریت رویدادهای فرهنگی را در برگیرد، به‌وضوح احساس می‌شود. بیشتر تحقیقات موجود به‌طور پراکنده به برخی از ابعاد این حوزه پرداخته‌اند، اما مدل کامل و ساختاریافته‌ای که بتواند تمامی این ابعاد را به هم پیوند دهد، وجود ندارد. از طرف دیگر، با توجه به تحولات سریع در صنعت گردشگری و ظهور چالش‌های جدید مانند تغییرات تکنولوژیکی، بحران‌های جهانی و تغییرات در رفتار گردشگران، پژوهش‌ها باید به پویایی‌ها و چالش‌های معاصر نیز توجه بیشتری داشته باشند (Omri & Mabrouk, 2020).

بیشتر مدل‌های موجود کمتر به این تحولات پرداخته‌اند و به همین دلیل در مواجهه با شرایط جدید ناکارآمدند. علاوه بر این، در حالی که پایداری به‌عنوان یکی از اصول اساسی گردشگری مطرح شده، هنوز در زمینه مدیریت رویدادهای فرهنگی به‌طور کامل به توسعه راهکارهای پایدار پرداخته نشده است (Abroumand Azar et al., 2023). بیشتر پژوهش‌ها تمرکز خود را بر منافع کوتاه‌مدت اقتصادی گذاشته‌اند و به استراتژی‌های بلندمدت برای حفظ و تقویت فرهنگ‌های محلی توجه کافی نداشته‌اند. از این رو، پژوهش در این زمینه می‌تواند به توسعه مدل‌هایی بپردازد که به پایداری فرهنگی و اقتصادی در بلندمدت کمک کنند و به‌طور جامع به مدیریت رویدادهای فرهنگی بپردازد. بنابراین، نیاز به تحقیقات بیشتر در این حوزه به‌منظور پر کردن این خلاءها و توسعه مدل‌های جامع و پایدار حکمرانی گردشگری با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی ضروری است.

توسعه یک مدل حکمرانی گردشگری با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی می‌تواند به‌عنوان یک راهکار اساسی در جهت بهبود وضعیت موجود و ارتقای کیفیت تجربه گردشگران و جوامع محلی عمل کند. این مدل باید به گونه‌ای طراحی شود که ضمن حفظ اصالت فرهنگی، امکان تعامل سازنده میان ذینفعان مختلف از جمله برگزارکنندگان رویدادها، گردشگران، جوامع محلی و سیاست‌گذاران را فراهم سازد. همچنین، لازم است این مدل به چالش‌های مختلفی که در مسیر اجرای رویدادهای فرهنگی وجود دارد، مانند مسائل مالی، بازاریابی، و زیرساختی نیز پاسخگو باشد. از این رو، تحقیق حاضر با هدف ارائه مدل حکمرانی گردشگری با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی، تلاش دارد تا از طریق تحلیل عمیق ابعاد مختلف این حوزه، به شناسایی عوامل مؤثر بر موفقیت یا شکست این رویدادها بپردازد. در نبود یک مدل حکمرانی مناسب، رویدادهای فرهنگی ممکن است با چالش‌هایی همچون عدم هماهنگی بین نهادهای مرتبط، مشکلات مالی، ناپایداری برنامه‌ها و عدم تأثیرگذاری کافی مواجه شوند. ارائه یک مدل حکمرانی جامع و کارآمد می‌تواند به رفع این مشکلات کمک کرده و تضمین کند که این رویدادها به‌طور منظم و با کیفیت بالا برگزار می‌شوند. به علاوه، این مدل می‌تواند به شفافیت و پاسخگویی در مدیریت رویدادهای فرهنگی کمک کرده و از سوءمدیریت و هدررفت منابع جلوگیری کند. از منظر علمی، ارائه یک مدل حکمرانی گردشگری

را تضمین کند (Saeed, 2023). به عبارت دیگر، حکمرانی باید بتواند از ظرفیت‌های طبیعی و فرهنگی به شکلی پایدار بهره‌برداری کرده و همزمان اثرات منفی احتمالی آن را به حداقل برساند. عدالت اجتماعی نیز یکی دیگر از اصول حاکم بر حکمرانی گردشگری است که تضمین می‌کند همه افراد و گروه‌ها از منافع اقتصادی و اجتماعی گردشگری بهره‌مند شوند (Park et al., 2022).

حکمرانی گردشگری همچنین شامل برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری استراتژیک برای مدیریت مقاصد گردشگری و تعامل با گردشگران است. این برنامه‌ریزی‌ها باید به گونه‌ای باشند که ضمن جذب گردشگران بیشتر، بتوانند منابع طبیعی و فرهنگی را حفظ کنند و تعاملات سازنده‌ای بین گردشگران و جوامع میزبان ایجاد کنند. در این راستا، استفاده از فناوری‌های نوین و ایجاد پلتفرم‌های دیجیتال برای مدیریت بهتر اطلاعات و تعاملات گردشگری از اهمیت بالایی برخوردار است. در مجموع، حکمرانی گردشگری به دنبال ایجاد توازن میان توسعه اقتصادی و پایداری اجتماعی و محیط‌زیستی است. در یک مدل حکمرانی موفق، گردشگری به عنوان ابزاری برای توسعه جامعه محلی و تقویت هویت فرهنگی به کار گرفته می‌شود و در عین حال منافع بلندمدت صنعت حفظ می‌شود (Downs et al., 2022).

• رویدادهای فرهنگی

رویدادهای فرهنگی به مجموعه‌ای از فعالیت‌ها، جشن‌ها، مراسم، نمایشگاه‌ها و گردهمایی‌هایی گفته می‌شود که با هدف گرامیداشت و حفظ جنبه‌های مختلف فرهنگی یک جامعه یا گروه خاص برگزار می‌شوند. این رویدادها به‌طور کلی به تقویت هویت فرهنگی، اشاعه هنر، ترویج ارزش‌های مشترک و ایجاد تعاملات اجتماعی در سطح جامعه کمک می‌کنند. فرهنگ، به عنوان یکی از اساسی‌ترین عناصر در تعریف هویت یک ملت، در بسیاری از کشورها و جوامع اهمیت ویژه‌ای دارد (Khooshebast et al., 2021). رویدادهای فرهنگی در قالب‌های مختلفی برگزار می‌شوند و هر کدام بخشی از زندگی اجتماعی و فرهنگی مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهند. مفهوم رویدادهای فرهنگی در بردارنده دو جنبه اصلی است: حفظ و انتقال فرهنگ و ایجاد پیوندهای اجتماعی و فرهنگی بین افراد و گروه‌ها. از طریق برگزاری رویدادهای فرهنگی، ارزش‌ها، سنت‌ها، هنرها، ادبیات، و سایر جنبه‌های فرهنگی از یک نسل به نسل دیگر منتقل می‌شوند. این رویدادها باعث می‌شوند که مردم با فرهنگ غنی و متنوع جامعه خود آشنا شوند و در حفظ و پویایی آن نقش فعال ایفا کنند (Richards et al., 2020). یکی از ویژگی‌های کلیدی رویدادهای فرهنگی، نقش تقویتی آنها در ارتباطات اجتماعی است. این رویدادها می‌توانند فرصت‌هایی برای تعاملات اجتماعی و تبادل نظر میان گروه‌های مختلف فراهم کنند و به ترویج وحدت و همبستگی اجتماعی کمک کنند. به‌طور کلی، این رویدادها به عنوان ابزاری برای تقویت هویت جمعی و کاهش فاصله‌های اجتماعی عمل می‌کنند (Qaderi et al., 2022).

رویدادهای فرهنگی در اشکال مختلفی برگزار می‌شوند. برخی از

با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی می‌تواند به توسعه دانش و نظریه‌پردازی در حوزه‌های گردشگری و مدیریت فرهنگی کمک کند (Nabaviyan Hamzeh Kalaei et al., 2022). این تحقیق با ترکیب مفاهیم حکمرانی، مدیریت رویداد و گردشگری فرهنگی، می‌تواند به ایجاد چارچوب‌های نظری جدید و توسعه رویکردهای عملی در این حوزه منجر شود. همچنین، یافته‌های این تحقیق می‌تواند به عنوان یک الگو برای سایر مناطق با شرایط مشابه استفاده شود و به توسعه و بهبود مدیریت گردشگری فرهنگی در سطح ملی و بین‌المللی کمک کند. در سطح عملی، اجرای یک مدل حکمرانی موفق می‌تواند به افزایش مشارکت جامعه محلی در رویدادهای فرهنگی و گردشگری منجر شود. این امر نه تنها به ایجاد حس مالکیت و مسئولیت‌پذیری در بین افراد جامعه کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به بهبود کیفیت خدمات و افزایش رضایت بازدیدکنندگان نیز منجر شود. در نتیجه، جامعه محلی نه تنها به عنوان ناظر، بلکه به عنوان یک بازیگر فعال در فرایندهای گردشگری و فرهنگی وارد عمل خواهد شد.

پیشینه پژوهش

• حکمرانی گردشگری

حکمرانی گردشگری به مفهوم مجموعه‌ای از ساختارها، فرایندها، سیاست‌ها و قوانین است که از طریق آن‌ها مدیریت و نظارت بر فعالیت‌های گردشگری انجام می‌شود. حکمرانی گردشگری شامل همه فعالیت‌ها و نهادهایی است که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم با صنعت گردشگری در ارتباط هستند، از جمله دولت‌ها، نهادهای عمومی، بخش خصوصی، جوامع محلی، و حتی گردشگران. هدف اصلی حکمرانی گردشگری، ایجاد و حفظ یک چارچوب پایدار و منسجم برای مدیریت توسعه، رشد و پایداری صنعت گردشگری است (Novianti et al., 2022). یکی از ویژگی‌های مهم حکمرانی گردشگری، شبکه‌ای بودن آن است. برخلاف حکمرانی‌های سنتی که معمولاً به صورت سلسله‌مراتبی اجرا می‌شوند، حکمرانی گردشگری بیشتر به شکل شبکه‌ای میان بخش‌های مختلف جامعه صورت می‌گیرد. این شبکه شامل تعاملات میان دولت‌ها، سازمان‌های بین‌المللی، کسب و کارهای مرتبط با گردشگری، و نهادهای مدنی است (Anabestani et al., 2024). همه این عوامل در حکمرانی گردشگری برای رسیدن به اهداف مشترک باید با یکدیگر همکاری کنند. حکمرانی گردشگری براساس اصول شفافیت، پاسخگویی، مشارکت، عدالت و پایداری عمل می‌کند. شفافیت به معنای ارائه اطلاعات واضح و قابل دسترس به همه ذی‌نفعان است تا فرایندهای تصمیم‌گیری به درستی صورت گیرد. پاسخگویی به این معناست که همه عوامل دخیل در حکمرانی گردشگری مسئولیت‌پذیر باشند و در برابر تصمیم‌ها و عملکرد خود پاسخگو باشند. مشارکت نیز به حضور فعال و مؤثر همه ذی‌نفعان در فرایند تصمیم‌گیری و اجرا اشاره دارد. از طرف دیگر، حکمرانی گردشگری در تلاش است تا با توجه به ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و محیط‌زیستی توسعه پایدار گردشگری

شریف (Sharif, 2021) در پژوهش خود به بررسی و تشخیص واقعیت حکمرانی در مناطق استان الانبار و آگاهی از میزان کاربرد مؤثر این شیوه‌ها است که نشان‌دهنده (شفافیت، پاسخگویی، مشارکت، عدالت، چشم‌انداز استراتژیک، و تمرکززدایی) است. نتایج تحقیق نشان داد که مهم‌ترین عامل بازدارنده در حکمرانی خوب، عدم توجه به مؤلفه زن و عدم مشارکت آنها در فرایندهای تصمیم‌گیری بود. باعقیده و همکاران (Baaqeedeh Roudi et al., 2023) در تحقیق خود به ارزیابی موانع توسعه گردشگری فرهنگی از دید گردشگران پرداختند. نتایج نشان می‌دهد که زیرساخت‌های ضعیف و کمبود نیروی انسانی متخصص، اصلی‌ترین موانع هستند. شاخص‌های مدیریتی، فرهنگی و زیست‌محیطی نیز به ترتیب اهمیت بعد از آن قرار دارند. آبرومند و همکاران (Abroumand Azar et al., 2023) در تحقیق خود به نقش گردشگری فرهنگی در احیاء ارزش‌های اجتماعی-فرهنگی بازار تاریخی تبریز پرداختند. نتایج پژوهش گویای آن است که از بین عوامل موردنظر مربوط به اجتماعی عامل ساختار با ضریب مسیر ۴۶۷/۱ دارای بیشترین تأثیر است. از عوامل مربوط به فرهنگی عامل مذهب ۴۵۵/۱ دارای بیشترین ضریب مسیر است (Tejhadadi et al., 2021) در مقاله خود به ارائه حکمرانی و عملکرد پایدار شرکت‌ها در اندونزی پرداختند. نتایج تحقیق نشان داد که آموزش و توجیه‌سازی اعضای بدنه تصمیم‌گیری سازمان تأثیر منفی بر عملکرد پایداری اقتصادی و زیست‌محیطی دارد و تأثیری بر عملکرد پایداری اجتماعی ندارد. در دهه اخیر، گردشگری به‌عنوان یکی از بزرگترین و پررشدترین صنایع جهانی شناخته شده و به دلیل تأثیرات گسترده آن بر اقتصاد، فرهنگ و محیط زیست، توجه بسیاری از محققان، سیاست‌گذاران و فعالان این حوزه را به خود جلب کرده است. با این حال، گردشگری در مناطق مختلف نیازمند حکمرانی مناسب و مدیریت رویدادهای فرهنگی است تا بتواند به عنوان یک ابزار مؤثر برای توسعه پایدار و ارتقاء هویت فرهنگی و اجتماعی منطقه استفاده شود. در این راستا، ارائه مدل حکمرانی گردشگری با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی، به‌ویژه در مناطقی که دارای تنوع فرهنگی و تاریخی هستند، از اهمیت بسزایی برخوردار است. با توجه به روش‌های مختلف بررسی و اندازه‌گیری، ویژگی‌ها و ابعاد حکمرانی گردشگری که باید به‌طور خاص برجسته شود و مهم‌تر از همه، انتخاب عناصر حکمرانی گردشگری برای تدوین شاخص، البته موارد پرت بسیاری وجود دارد با این وجود، این مقایسه به وضوح نشان می‌دهد که حکمرانی گردشگری با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی نیاز فوری به بهبود دارد.

روش پژوهش

مرور سیستماتیک نوعی مطالعه کیفی است که اطلاعات و یافته‌های استخراج‌شده از سایر مطالعات کیفی مرتبط با موضوع و مشابه آن را بررسی می‌کند و با فراهم کردن نگرشی نظام‌مند برای محققان، به کشف موضوعات جدید می‌پردازد (Sorensen & Torfing, 2017). به بیان دیگر، رویکرد مرور سیستماتیک، نوعی روش تحقیق

آنها ممکن است بر مبنای جشن‌های سنتی و مذهبی یک جامعه شکل گرفته باشند، مانند جشن نوروز در ایران، جشن کریسمس در کشورهای مسیحی یا فستیوال دیوالی در هند. این نوع رویدادها از جمله مهم‌ترین نمودهای فرهنگی یک جامعه هستند و به تقویت هویت ملی و فرهنگی آن جامعه کمک می‌کنند. در مقابل، نمایشگاه‌های فرهنگی و هنری یکی دیگر از اشکال رایج رویدادهای فرهنگی هستند. این نمایشگاه‌ها معمولاً شامل آثار هنری، صنایع دستی، کتاب‌ها، موسیقی و سایر نمودهای فرهنگی است که به نمایش گذاشته می‌شود (Quinn, 2005). نمایشگاه‌های فرهنگی به مردم این فرصت را می‌دهند که با تنوع و غنای فرهنگ‌های مختلف آشنا شوند و به تبادل ایده‌ها و تجربیات بپردازند. این نوع رویدادها به ویژه در جوامعی که دارای تنوع فرهنگی بالا هستند، نقش مهمی در اشاعه هنر و فرهنگ دارند. جشنواره‌های فرهنگی نیز یکی از انواع محبوب رویدادهای فرهنگی هستند که به‌صورت سالانه یا دوره‌ای برگزار می‌شوند. این جشنواره‌ها ممکن است بر محور موضوعات خاصی همچون سینما، موسیقی، ادبیات یا تئاتر متمرکز باشند. جشنواره‌های فیلم، مانند جشنواره فیلم کن یا جشنواره فیلم فجر، نمونه‌هایی از رویدادهای فرهنگی بزرگ هستند که به ترویج هنر سینما و تشویق هنرمندان و سینماگران از سراسر جهان می‌پردازند. چنین رویدادهایی نه تنها به هنرمندان فرصت نمایش آثارشان را می‌دهد، بلکه به مخاطبان نیز امکان می‌دهد تا با آثار فرهنگی مختلف آشنا شوند و از آن لذت ببرند (Rashidi et al., 2023). ازسوی دیگر، رویدادهای فرهنگی می‌توانند نقش مهمی در حفظ و احیای سنت‌ها و میراث فرهنگی ایفا کنند. بسیاری از جوامع با برگزاری آیین‌های خاص یا جشنواره‌های مرتبط با میراث فرهنگی خود، به احیای سنت‌ها و فرهنگ‌های دیرینه پرداخته و آنها را از خطر فراموشی نجات می‌دهند. در این راستا، سازمان‌های فرهنگی و دولتی نیز با برگزاری مراسم‌ها و رویدادهایی مانند هفته‌های فرهنگی، نمایشگاه‌های مرتبط با میراث فرهنگی و فعالیت‌های آموزشی در این زمینه تلاش می‌کنند تا این سنت‌ها حفظ و به نسل‌های بعدی منتقل شوند. یکی از اهداف اصلی رویدادهای فرهنگی، افزایش آگاهی عمومی و ترویج تنوع فرهنگی است (Shirmohammadi et al., 2020). گوستاوسون و همکارانش (Gustafsson et al., 2023)، در تحقیق خود به مشارکت مردم عمومی و خصوصی به‌عنوان یک حکومت دایره‌ای و استراتژی گردشگری فرهنگی پایدار پرداختند. یکی از مشارکت‌های این مطالعه ایجاد یک کمیته شرکتی است که نقش مشارکت جامعه را در حاکمیت دایره‌ای ارزش‌گذاری و رها می‌کند و یک استراتژی گردشگری فرهنگی با محوریت مردم پایدار را ارائه می‌کند. صفری و همکاران (Safari et al., 2024) در تحقیق خود به امکان‌سنجی توسعه گردشگری فرهنگی در بافت سنتی شهر آمل با تأکید بر بناهای تاریخی پرداختند. رابطه معناداری میان ظرفیت بناهای تاریخی-فرهنگی موجود در بافت قدیم، عملکرد مدیریتی، زیرساخت‌های شهری و توسعه گردشگری فرهنگی شهر آمل وجود دارد.

اقدام کرده، محققى دیگر همان متن را بدون اطلاع از کدهای او و جداگانه کدگذاری کرده است. در صورتی که کدهای این دو محقق به هم نزدیک باشد، توافق بالا بین این دو کدگذار را نشان می‌دهند که بیان‌کننده پایایی است (Hajipour et al., 2017). برای سنجش میزان توافق بین دو مرورگر یا رتبه‌دهنده از آزمون کاپا استفاده می‌شود. شاخص کاپا که به کاپای کوهن معروف است، قرارداد بین دو ارزیاب که هر یک موارد مختلف را در طبقات متعدد انحصاری مرتب کرده‌اند، اندازه‌گیری می‌کند (Mohseni kiasari et al., 2018). مقدار کاپا بین صفر تا ۱ نوسان دارد. هرچه مقدار این سنج به عدد ۱ نزدیک‌تر باشد وجود توافق بیشتری بین مرورگران را نشان می‌دهد؛ اما زمانی که مقدار کاپا به عدد صفر نزدیک‌تر باشد، شاهد توافق کمتر بین دو مرورگر هستیم. در این بخش مراحل پیاده‌سازی روش مرور سیستماتیک در این تحقیق بیشتر تشریح شده است.

• مرحله نخست: تنظیم پرسش تحقیق

برای تنظیم پرسش پژوهش از پارامترهای چه چیزی، چه کسی یا جامعه مورد مطالعه و محدودیت زمانی طبق جدول ۲ استفاده شده است.

• مرحله دوم: مرور نظام‌مند پیشینه

در این مرحله، روی مقاله‌ها و کتاب‌های منتشرشده جست‌وجوی نظام‌مندی انجام گرفت و از این طریق فهرستی از کلمات کلیدی مرتبط به دست آمد. در این پژوهش ترکیب عطفی حکمرانی، حکمرانی گردشگری، رویدادهای فرهنگی در نمایه استنادی Web of Science برای استخراج مقاله‌های مرتبط بین سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۲۴ استفاده شده است.

• مرحله سوم: جست‌وجو و انتخاب مقاله‌های مناسب

همان‌طور که ذکر شد، در پایگاه داده Web of Science، ترکیب‌های مختلف سه عبارت اصلی: حکمرانی، حکمرانی

اکتشافی است. که به‌منظور ایجاد و استخراج چارچوب مرجع مشترک برای نتایج تحقیقات گذشته است. تحقیقات کیفی مجزا را با فرایند ترجمه و ترکیب در سطحی انتزاعی گردآوری می‌کند. مرور سیستماتیک فرایند جست‌وجو، ارزیابی، ترکیب و تفسیر تحقیقات کیفی در یک حوزه خاص است (Khalili et al., 2018). تحلیل محتوای کیفی می‌تواند با رویکرد قیاسی یا استقرایی انجام شود و انتخاب رویکرد مناسب براساس هدف پژوهش انجام می‌شود. براین‌اساس، زمانی از رویکرد استقرایی استفاده می‌شود که درباره پدیده مد نظر، دانش پیشین کافی وجود ندارد یا دانش موجود منسجم نبوده و تکه‌تکه است. در مقابل، زمانی از رویکرد قیاسی استفاده می‌شود که ساختار تحلیل بر پایه دانش پیشین بنا نهاده شده است یا هدف مطالعه، آزمون نظریه است. در این پژوهش طبق جدول ۱، تحلیل محتوای کیفی با رویکرد قیاسی به کار برده شده است (Taslimi & Alipour, 2019).

شناخته‌شده‌ترین الگوهای پیاده‌سازی روش مرور سیستماتیک شامل الگوی سه مرحله‌ای نوبلت و هیر (Noblit & Hare, 1988)، الگوی شش مرحله‌ای (Walsh & Downe, 2006) و الگوی هفت مرحله‌ای (Sandelowski & Barroso, 2006) است. در این پژوهش الگوی ساندولوسکی و باروسو (تصویر ۱) به کار گرفته شده است که در پژوهش‌های مرور سیستماتیک بیشترین استفاده را دارد. اعتبارسنجی مطالعات کیفی مرور سیستماتیک، به دو روش انجام‌شدنی است. نخست با استفاده از نظر خبرگان در تأیید دستاوردهای پژوهش و دوم با ارائه نتیجه‌ای جامع از مطالعه مبانی نظری و پژوهش‌های قبلی که با استفاده از مطالعات موردی جدید اثبات می‌شود (Mohseni Kiasari et al., 2018). در این پژوهش از روش نخست برای تأیید دستاوردهای پژوهش استفاده شده است. برای ارزیابی پایایی پژوهش، علاوه بر محقق که به کدگذاری اولیه جدول ۱. خلأهای نظری. مأخذ: Gretzel et al., 2006.

شکاف تحقیقاتی	تبیین شکاف تحقیقاتی	پاسخ به شکاف تحقیقاتی
خلأهای نظری	شناخت مؤلفه‌ها و متغیرهای انتزاعی و مفهومی و روابط آنها مبتنی بر زمینه‌های متنوع	غنای سازی ادبیات نظری به دلیل ماهیت اکتشافی در شناسایی شاخص‌ها و متغیرهای انتزاعی و مفهومی
خلأهای نقد روش‌شناسی در پژوهش	تحقیقات پیشین مبتنی بر استراتژی پژوهشی مورد کاوی است.	نظریه‌پردازی و اعتبارسنجی اثبات‌گرا با محوریت شناسایی عوامل پیشاینده و پیامدها
خلأ زمینه‌ای پژوهش	تحقیقات اندک در کشورهای در حال توسعه و جهان سوم براساس شرایط فرهنگی و اقتصادی سیاسی حاکم بر این جوامع	انجام پژوهش در کشور در حال توسعه (ایران) و امکان‌سازی مطالعه تطبیقی
خلأ تحقیقات کاربردی	عدم کاربردی‌سازی تحقیقات پیشین از طریق شناسایی مدل‌هایی در پاسخگویی به نیاز کاربردی	کاربردی‌سازی پژوهش به دلیل آزمون مدل در کشور ایران و ایجاد مخزن دانش کاربردی
خلأ شناخت مدل‌های مفهومی و نظری	فقدان مدل‌ها و چارچوب‌های استاندارد	طراحی مدل مفهومی

• مرحله چهارم: استخراج نتایج

در ادامه روش سیستماتیک، مقاله‌های انتخاب شده به منظور دستیابی به محتوای برگزیده و مرتبط مطالعه شدند. باتوجه به پرسش تحقیق مبتنی بر «ابعاد و ویژگی‌های حکمرانی گردشگری با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی»، این ویژگی‌ها از متن مقاله‌ها استخراج شدند. شایان ذکر است با بررسی متن کامل مقاله‌ها، تعداد معدودی از آن‌ها نیز که ارتباطی با موضوع تحقیق نداشت، حذف شدند. درنهایت، ویژگی‌های به‌دست‌آمده از ۴۵ مقاله در **جدول ۳** جمع‌بندی شده‌اند.

• مرحله پنجم: تجزیه و تحلیل و تلفیق یافته‌های کیفی

در روش مرور سیستماتیک، مضامین یا تم‌هایی جست‌وجو می‌شود که در مطالعات موجود در این نوع مرور پدیدار شده‌اند. بدین منظور، ابتدا تم‌ها یا موضوعات شناسایی و مشخص شده و پس از تعیین آن‌ها، یک طبقه‌بندی موضوعی شکل می‌گیرد. در این مرحله، موضوعات مشابه در ذیل مقوله‌ای قرار می‌گیرند که بهترین توصیف را از آن‌ها ارائه می‌دهد. پس از دستیابی نتایج، برای تأیید اعتبار، با دو نفر از صاحب‌نظران دانشگاهی مصاحبه‌هایی انجام شد. مبنای انتخاب، در دسترس بودن خبرگان مدنظر، برای اساتید دانشگاه، چاپ مقاله معتبر در زمینه تحقیق و در خصوص مدیران، داشتن حداقل سه سال سابقه مدیریتی بوده است. همچنین، همان‌طور که در بخش روش تحقیق توضیح داده شد، برای ارزیابی پایایی پژوهش، از ضریب کاپا استفاده شده است. در این پژوهش، شاخص کاپا ۰/۷ به‌دست‌آمده که نشان‌دهنده توافق بالا بین دو مرورگر و پایایی قابل قبول است. چارچوب استخراج شده در **جدول ۴** ارائه شده است.

گردشگری، رویدادهای فرهنگی در عنوان، چکیده و کلیدواژه‌ها مستندات جست‌وجو شد تا از این راه بتوان ویژگی‌های مرتبط با حکمرانی، حکمرانی گردشگری، رویدادهای فرهنگی را از مجموعه مستنداتی که توسط این پایگاه ارائه می‌شود، انتخاب کرد. براین اساس در ابتدا ۴۸۷ مقاله از ابتدای تاریخچه تا زمان انجام این تحقیق ارائه شد. در مرحله نخست تلاش شد مواردی که به‌طور کلی با اهداف پژوهش متفاوت بودند، حذف شود. شایان ذکر است، در پایان این مرحله تعداد مقاله‌های باقیمانده ۱۸۲ مقاله بود. باتوجه به تمرکز روش مرور سیستماتیک بر منابع دست اول و مرتبطی که به‌طور مشخص به موضوع مد نظر پرداخته باشند، در این مرحله با بررسی دقیق‌تر چکیده مقاله‌ها، آن‌هایی که با هدف‌ها و پرسش‌های این تحقیق مرتبط نبودند، حذف شدند. گفتنی است در این مرحله و به دنبال دستیابی به چکیده مقاله‌ها، مقاله‌هایی که به زبان انگلیسی نبودند و چکیده آن‌ها در دسترس نبود نیز حذف شدند. به‌علاوه، مقاله‌هایی که تعداد ارجاعات آن‌ها کم بود هم در این مرحله از مجموعه مقاله‌ها کنار گذاشته شدند. در پایان این مرحله، ۸۸ مقاله برای بررسی باقی ماند. این فرایند به‌شدت زمان‌بر بود، اما به محقق امکان داد که با اطمینان کافی از موضوعاتی که حین مرور مقاله‌ها و منابع کلیدی حوزه به آن‌ها دست پیدا کرده بود، سخن به میان آورد و با مرور نظام‌مند به برخی از موضوعات مغفول مانده نیز دست یابد. در ادامه، مقاله‌هایی (۵۱ مقاله) که به ویژگی مشخصی از دولت الکترونیک توجه نکرده بودند، با وجودی که از مراحل قبلی عبور کرده بودند، به دلیل بی ارتباط بودن با پرسش تحقیق، حذف شدند. در نهایت ۲۷ مقاله مبنای تحلیل قرار گرفت. شمای کلی فرایند طی شده در **تصویر ۲** نشان داده شده است.

تصویر ۱. گام‌های متوالی روش مرور سیستماتیک. مأخذ: Sandelowski & Barroso, 2006.

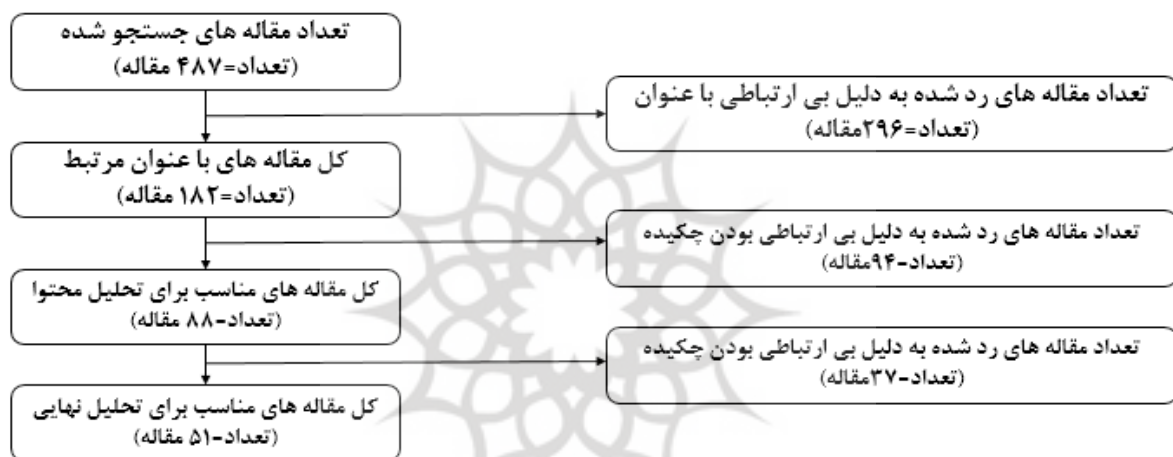
جدول ۲. تنظیم پرسش پژوهش. مأخذ: Sandelowski & Barroso, 2006.

پاسخ پرسش	پارامترهای پرسشی
توسعه حکمرانی گردشگری با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی	چه چیزی
زمینه‌های تحقیقاتی و علمی موجود در پایگاه داده (از قبیل حکمرانی، حکمرانی گردشگری، رویدادهای فرهنگی و غیره)؛ مجلات، فصول کتاب	جامعه مورد مطالعه
مقالات انگلیسی از سال ۲۰۰۷ تا سال ۲۰۲۴	محدودیت زمانی

یافته‌ها

بررسی‌ها نشان می‌دهد که گسترش دامنه مطالعه تأثیرات و پیامدهای گردشگری به دهه ۱۹۶۰ باز می‌گردد. که در آن زمان، تأکید اصلی بر رشد اقتصادی به‌عنوان شاخص توسعه ملی بود و براساس تولید ناخالص ملی و نرخ اشتغال و همچنین ضریب تکاثر اندازه‌گیری می‌شد. یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که توسعه گردشگری یک فرایند چندبعدی است و عوامل مختلفی در این زمینه نقش دارند که شامل عوامل زیرساختی، آموزشی، فرهنگی، موقعیتی و رقابتی، و طبیعی می‌شوند. عوامل زیرساختی به‌عنوان یکی از پایه‌های اصلی حکمرانی گردشگری شناخته می‌شوند. احداث جاده‌ها و راه‌های ارتباطی، ساخت هتل‌ها و اقامتگاه‌ها، ایجاد امکانات

تفریحی و فرهنگی، و ساماندهی شبکه‌های ارتباطی می‌توانند نقش مهمی در جذب گردشگران و بهبود تجربه آنان داشته باشند. این زیرساخت‌ها نه تنها دسترسی گردشگران را تسهیل می‌کنند، بلکه باعث تقویت اقتصاد محلی نیز می‌شوند. ضعف زیرساخت‌ها می‌تواند مانعی جدی برای توسعه گردشگری باشد، به‌ویژه در مناطق محروم که نیاز به توجه بیشتری دارند. در همین راستا، ایجاد امکانات اقامتی و پذیرایی در نزدیکی مراکز تجاری و تفریحی می‌تواند به توسعه متوازن گردشگری کمک کند. عوامل آموزشی نیز یکی از جنبه‌های مهم برای حکمرانی گردشگر به‌شمار می‌آیند. آموزش پرسنل، مردم محلی، گردشگران و راهنمایان آنان، و همچنین افزایش مراکز آموزشی و انجام تحقیقات گردشگری، از جمله مواردی هستند که

تصویر ۲. خلاصه روش سیستماتیک به کار گرفته شده. مأخذ: Liberati et al., 2009.

جدول ۳. ویژگی‌های استخراج شده از مقاله‌های نهایی. مأخذ: Liberati et al., 2009.

ویژگی‌ها(کدها)	عنوان مقاله	پژوهشگر
جشنواره‌ها و فستیوال‌ها	Resilience and recovery: A systematic review of tourism governance strategies in disaster-affected regions	Zhang et al. (2024)
جاذبه‌های تاریخی	Tourism governance and enabling drivers for intensifying climate action	Becken & Loehr (2024)
افزایش مراکز آموزشی	Sustainable tourism governance: A study of the impact of culture	Thi et al. (2024)
زیارت و فعالیت‌های مذهبی	Challenges and successes in collaborative tourism governance: A systematic literature review	Sentanu et al. (2023)
قدمت تاریخی و تمدنی	Exploring the nexus between sustainable tourism governance, resilience and complexity research	Farsari (2023)
نزدیکی به جاذبه‌های همجوار	Sustainable tourism governance: local or global?	Sharpley (2022)
شرایط آب و هوایی	Sunscreen pollution and tourism governance: Science and innovation are necessary for biodiversity conservation and sustainable tourism	Downs et al. (2022)
تسهیلات و خدمات	Tourism Governance: Village-Based Tourism Criteria in Indonesia	Novianti et al. (2022)

ویژگی‌ها (کدها)	عنوان مقاله	پژوهشگر
جاذبه‌های طبیعی گردشگری	A tourist's gaze on local tourism governance: The relationship among local tourism governance and brand equity	Kim & Lee (2022)
نزدیکی به مراکز اسکان‌های گردشگری نزدیکی به مراکز تجاری	Designing tourism governance: The role of local residents	Bichler (2021)
حفظ آیین‌های سنتی	Augmenting the role of tourism governance in addressing destination justice	Dangi et al. (2021)
مراسم و جشن‌های قومی	Examining the concept of governance in tourism research	Angelica et al. (2021)
آژانس‌ها و تورهای گردشگری	Tourism governance and attainment of the sustainable development goals in Africa	Siakwah et al. (2020)
قدمت تاریخی و تمدنی	.Covid-19 crisis: A new model of tourism governance for a new time	Vargas Sanchez (2020)
رقابت منطقه‌ای	Mapping stakeholders' roles in governing sustainable tourism destinations	Roxas et al. (2020)
آموزش میان ترم	tourism, governance and sustainable development	Dos Anjos & Kennell (2019)
سمینارهای علمی	Private over public interests in regional tourism governance: A case study in Costalegre, Mexico	Riensch et al. (2019)
فرهنگ عامه	Destination development in Western Siberia: tourism governance and evolutionary economic geography	Halkier et al. (2019)
آموزش مردم محلی	?Tourism governance and policy: Whither justice	Jamal & Camargo (2018)
ادبیات	Proposal for an indicators system of tourism governance at tourism destination level	Pulido-Fernandez et al. (2018)
آموزش گردشگران و راهنمایان آنان	Tourism governance in protected areas: investigating the application of the adaptive co-management approach	Islam et al. (2018)
آموزش مسئولان و کارگزاران	Obstacles to achieving cross-border tourism governance: A multi-scalar approach focusing on the German-Czech borderlands	Stoffelen et al. (2017)
هنر و موسیقی	Managing Egyptian tourism through tourism governance	Ramzy (2017)
موقعیت خاص استراتژیک	Complexity in the governance of tourism networks; Balancing between external pressure and internal expectations	Van der Zee et al. (2017)
انجام تحقیقات و مطالعات گردشگری	Resilience to climate change in a cross-scale tourism governance context: a combined quantitative-qualitative network analysis	Luthe & Wyss (2016)
شعر و زبان	Responsible tourism governance. A case study of Svalbard and Nunavut	Viken et al. (2016)
واگذاری طرح‌های پژوهشی	Governing tourism-led local economic development planning: An interactive tourism governance perspective on the Elmina 2015 Strategy in Ghana (Doctoral dissertation)	Adu-Ampong (2016)
ساماندهی شبکه ارتباطی درون و برون شهری	Drivers of change in regional tourism governance: A case analysis of the influence of the New South Wales Government, Australia	Wray (2015)
تسهیلات و خدمات	Rural tourism governance: Determinants of policy-makers' support for tourism development	Panyik (2015)
موقعیت ژئوپلتویک	ultural values and sustainable tourism governance in Bhutan	Schroeder (2015)
آموزش پرسنل	Corporate governance, tourism growth and firm performance: Evidence from publicly listed tourism firms in five Middle Eastern countries	Al-Najjar (2014)

ویژگی‌ها (کدها)	عنوان مقاله	پژوهشگر
امکانات تفریحی و فرهنگی	What type of organisation is best to lead regional tourism? Beyond the dogma of the market model of regional tourism governance	Valente et al. (2014)
پیشینه فرهنگی	Tourism governance and the influence of stakeholder networks—A case study from Western Austral	Pforr (2014)
آموزش مؤثر	A Tourism Governance Proposal in Mexico	Flores (2014)
رقابت منطقه‌ای	Tourism and governance in small island developing states (SIDS): The case of Zanzibar	Sharpley & Ussi (2014)
هنر و موسیقی	The effect of good governance on tourism industry development	Daryaei et al. (2012)
ساخت هتل و اقامتگاه‌هایی جهت مسافران	Governance in the tourism practice	Vanneste & Ryckaert (2013)
سمینارهای علمی	Tourism place-making: Governance of locality in Sweden	Hultman & Ryckaert (2012)
فرهنگ عامه	ediating empowerment: The role of technology in sustainable tourism governance	بادمئو و همکاران (۲۰۱۲)
آموزش مردم محلی	Heritage protection and tourism development priorities in Hangzhou, China: A political economy and governance perspective	Wang & Bramwell (2012)
آموزش گردشگران و راهنمایان آنان	Critical research on the governance of tourism and sustainability Introduction	Bramwell & Lane (2011)
ساماندهی شبکه ارتباطی درون و برون‌شهری	Modes of tourism governance: a comparison of Amsterdam and Antalya	Erkus (2011)
سمینارهای علمی	Design of Tourism Governance Networks	Baggio et al. (2011)
احداث جاده و راه‌های ارتباطی	Local tourism governance: A comparison of three network approaches	Beaumont & Dredge (2010)
سمینارهای علمی	Rural communities, the state and the market: a new-institutional analysis of tourism governance and impacts in namibian communal lands (Doctoral dissertation)	Lapeyre (2009)
شعر و زبان	Governance for sustainable tourism: a comparison of international and Dutch visions	Dinica (2009)
هنر و موسیقی	Governance of recreation and tourism partnerships in parks and protected areas	Eagles (2009)
مراسم و جشن‌های قومی	Dark tourism and political ideology: Towards a governance model	Sharpley (2009)
امکانات تفریحی و فرهنگی	Policy networks and tourism governance	Dredge & Pforr (2008)
آموزش پرسنل	Sustainable wellness tourism: Governance and entrepreneurship issues	Sheldon & Park (2008)
موقعیت خاص استراتژیک	Challenges for sustainable tourism governance in the Netherlands	Dinica (2008)
قدمت تاریخی و تمدنی	Under the Wing of Mr. Cook?: Transformations in Tourism Governance	Newmeyer (2008)
هنر و موسیقی	Destination governance: Using corporate governance theories as a foundation for effective destination management	Beritelli et al. (2007)
سمینارهای علمی	Tourism, urban governance and public space. <i>Leisure studies</i>	Mordue (2007)

کنند. افزون بر این، گسترش تحقیقات و واگذاری طرح‌های پژوهشی به دانشگاه‌ها و مراکز علمی، می‌تواند به شناسایی فرصت‌ها و رفع چالش‌های موجود در این حوزه کمک کند. عوامل فرهنگی نیز به‌عنوان یکی از جذاب‌ترین جنبه‌های گردشگری مطرح هستند. مضامینی مانند هنر و موسیقی،

می‌توانند تأثیر قابل توجهی بر کیفیت خدمات گردشگری داشته باشند. آموزش مؤثر باعث می‌شود نیروی انسانی توانمندتری در صنعت گردشگری فعال شود و کیفیت خدمات ارتقا یابد. در این میان، آموزش مردم محلی نیز اهمیت ویژه‌ای دارد؛ چراکه آنها می‌توانند به‌عنوان شرکای توسعه گردشگری نقش فعالی ایفا

جدول ۴. دسته‌بندی ویژگی‌های استخراج شده از مقاله‌ها. مأخذ: Wang et al., 2022.

دسته اصلی (مقولات)	دسته فرعی (مضامین)
عوامل زیرساختی	تسهیلات و خدمات، احداث جاده و راه‌های ارتباطی، نزدیکی به مراکز اسکان گردشگری و نزدیکی به مراکز تجاری، امکانات تفریحی و فرهنگی، امکانات اقامتی و پذیرایی، آژانس‌ها و تورهای گردشگری، احداث جاده و راه‌های ارتباطی، ساخت هتل و اقامتگاه‌هایی جهت مسافران، احداث جاده و راه‌های ارتباطی، ساماندهی شبکه ارتباطی درون و برون شهری، تسهیلات و خدمات
	آموزش پرسنل، آموزش مردم محلی، آموزش گردشگران و راهنمایان آنان، آموزش مؤثر، آموزش میان ترم، افزایش مراکز آموزشی، آموزش مسئولان و کارگذاران، انجام تحقیقات و مطالعات گردشگری، واگذاری طرح‌های پژوهشی
عوامل فرهنگی	هنر و موسیقی، زیارت و فعالیت‌های مذهبی، ادبیات، شعر و زبان، جشنواره‌ها و فستیوال‌ها، حفظ آیین‌های سنتی، سمینارهای علمی، مراسم و جشن‌های قومی، جاذبه‌های تاریخی، فرهنگ عامه، حفظ آیین‌های سنتی
	نزدیکی به جاذبه‌های همجوار، رقابت منطقه‌ای، قدمت تاریخی و تمدنی، موقعیت ژئوپلتویک، پیشینه فرهنگی
عوامل طبیعی	موقعیت خاص استراتژیک، شرایط آب و هوایی، جاذبه‌های طبیعی گردشگری

مفهوم حکمرانی و حکمرانی گردشگری به عنوان دو مفهوم مرتبط اما متمایز، هر یک نقشی کلیدی در مدیریت و تنظیم فرآیندها در سطوح مختلف دارند. با اینکه هر دو در زمینه سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، و مدیریت منابع فعالیت می‌کنند، تفاوت‌های بنیادی میان این دو وجود دارد که از اهداف، بازیگران، و حوزه‌های اجرایی نشأت می‌گیرد. حکمرانی به‌طور کلی به مجموعه‌ای از ساختارها، فرآیندها و رویه‌ها اشاره دارد که برای مدیریت، نظارت و هدایت منابع در یک نظام اجتماعی، اقتصادی، یا سیاسی به کار گرفته می‌شوند. در این نظام، دولت‌ها و نهادهای حاکمیتی مسئولیت ایجاد سیاست‌ها، اجرای آن‌ها و نظارت بر عملکرد بخش‌های مختلف جامعه را دارند. این نظام‌ها به‌منظور حفظ نظم، عدالت و پاسخگویی در جامعه طراحی شده‌اند و بر اصولی همچون شفافیت، پاسخگویی، مشارکت ذی‌نفعان، و پایداری تکیه دارند. حکمرانی در سطوح مختلف، از سطح محلی تا ملی و بین‌المللی، وجود

ادبیات، جشنواره‌ها، مراسم قومی، و حفظ آیین‌های سنتی نشان‌دهنده ظرفیت بالای فرهنگ در جذب گردشگر است. گردشگری فرهنگی می‌تواند به حفظ و احیای هویت فرهنگی کمک کند و در عین حال اقتصاد محلی را از طریق برگزاری جشنواره‌ها و فستیوال‌ها رونق دهد. با این حال، باید توجه داشت که استفاده از فرهنگ به عنوان منبع درآمد، نباید باعث تجاری‌سازی افراطی و تخریب ارزش‌های فرهنگی شود. حفظ تعادل بین بهره‌برداری از فرهنگ و حفاظت از آن، یک چالش اساسی در این زمینه محسوب می‌شود.

عوامل موقعیتی و رقابتی نیز در حکمرانی گردشگری بسیار تأثیرگذار هستند. عواملی مانند نزدیکی به جاذبه‌های همجوار، رقابت منطقه‌ای، پیشینه فرهنگی، و موقعیت ژئوپلتیک از جمله مواردی هستند که می‌توانند یک منطقه را به مقصدی جذاب برای گردشگران تبدیل کنند. موقعیت ژئوپلتیک مناطق، مانند قرار داشتن در مسیرهای پرتردد یا نزدیکی به مرزها، می‌تواند یک مزیت رقابتی مهم باشد. همچنین، قدمت تاریخی و تمدنی مناطق و پیشینه فرهنگی آنها، به‌ویژه برای گردشگری فرهنگی و تاریخی، جذابیت بالایی دارد. در عین حال، رقابت منطقه‌ای می‌تواند باعث ارتقای کیفیت خدمات و امکانات شود، اما نیاز به همکاری و هم‌افزایی بین مناطق مختلف نیز احساس می‌شود.

در نهایت، عوامل طبیعی به‌عنوان یکی از پایه‌های اصلی گردشگری، شامل جاذبه‌های طبیعی، موقعیت خاص استراتژیک، و شرایط آب‌وهوایی می‌شوند. جاذبه‌های طبیعی مانند کوه‌ها، دریاها، جنگل‌ها، و بیابان‌ها پتانسیل بالایی برای توسعه گردشگری طبیعت‌محور دارند. شرایط آب‌وهوایی مناسب نیز یکی از عوامل کلیدی در جذب گردشگران خارجی است. با این حال، حفظ منابع طبیعی و جلوگیری از تخریب محیط‌زیست، از چالش‌های مهم توسعه گردشگری طبیعی است. استفاده صحیح و پایدار از این منابع می‌تواند تضمین‌کننده آینده گردشگری در این حوزه باشد.

نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر دارای مفاهیم تجربی و نظری است. مرور مطالعات جاری، توانایی توسعه چارچوب نظری را که پایه و اساس مطالعه را شکل می‌دهد، افزایش می‌دهد. علاوه بر این، این پژوهش از نظریه سیستم‌های فرهنگی-اجتماعی پیروی کرده و این فرض استوار است که بر مطالعات کافی درباره ابعاد و ویژگی‌های حکمرانی گردشگری با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی انجام نشده است.

و فرهنگی را حفظ کنند و تعاملات سازنده‌ای بین گردشگران و جوامع میزبان ایجاد کنند. در این راستا، استفاده از فناوری‌های نوین و ایجاد پلتفرم‌های دیجیتالی برای مدیریت بهتر اطلاعات و تعاملات گردشگری از اهمیت بالایی برخوردار است. در مجموع، حکمرانی گردشگری به دنبال ایجاد توازن میان توسعه اقتصادی و پایداری اجتماعی و محیط‌زیستی است. در یک مدل حکمرانی موفق، گردشگری به عنوان ابزاری برای توسعه جامعه محلی و تقویت هویت فرهنگی به کار گرفته می‌شود و در عین حال منافع بلندمدت صنعت حفظ می‌شود.

عدم تعارض منافع

نگارندگان اعلام می‌دارند که در انجام این پژوهش هیچ گونه تعارض منفعی برای ایشان وجود نداشته است.

دارد و هدف اصلی آن ایجاد یک محیط پایدار، عادلانه و قابل پیش‌بینی برای زندگی افراد و گروه‌ها است. از سوی دیگر، حکمرانی گردشگری به طور ویژه بر صنعت گردشگری و مدیریت فعالیت‌های مرتبط با آن متمرکز است. درحالی‌که، حکمرانی عمومی ناظر بر تمامی حوزه‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی است، حکمرانی گردشگری به طور خاص به مسائل مرتبط با مدیریت منابع گردشگری، تعامل با گردشگران، و حفظ پایداری مقاصد گردشگری می‌پردازد.

حکمرانی گردشگری همچنین، شامل برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری استراتژیک برای مدیریت مقاصد گردشگری و تعامل با گردشگران است. این برنامه‌ریزی‌ها باید به گونه‌ای باشند که ضمن جذب گردشگران بیشتر، بتوانند منابع طبیعی

فهرست منابع

- Abroumand Azar, P., Akbari namdar, S., & Valizadeh, N. (2023). The role of cultural tourism in reviving socio-cultural values of Tabriz historical market. *Urban Tourism*, 9(4), 121-135. <https://doi.org/10.22059/jut.2022.333807.977>
- Adu-Ampong, E. A. (2016). *Governing tourism-led local economic development planning: An interactive tourism governance perspective on the Elmina 2015 Strategy in Ghana* [Doctoral dissertation, University of Sheffield].
- Al-Najjar, B. (2014). Corporate governance, tourism growth and firm performance: Evidence from publicly listed tourism firms in five Middle Eastern countries. *Tourism Management*, 42(1), 342-351. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2013.09.008>
- Aminian, N., & Seyed Naghavi, M. A. (2018). Presenting Pattern of Good Governance of Tourism in Iran. *Tourism Management Studies*, 13(42), 27-102. <https://doi.org/10.22054/tms.2018.9018>
- Anabestani, A., & Barani Aliakbari, S. (2024). Spatial Analysis of Factors Affecting the Formation of Smart Rural Tourism (Case Study: Tourism-Oriented Villages in Eastern Kermanshah Province). *Spatial Planning*, 14(3), 87-114. <https://doi.org/10.22108/sppl.2024.141126.1782>
- Baaqeede Roudi, N., Alizadeh, K., & Jafari, H. (2023). Evaluating the obstacles related to the development of cultural tourism from the tourists view points (Case Study: Khaf County). *Journal of Geography and Regional Development*, 11(41). <https://doi.org/10.22067/jgrd.2023.83781.1314>
- Baggio, R., Scott, N., & Cooper, C. (2011). Design of Tourism Governance Networks (E. Laws, H. Richins, J., Agrusa, & N. Scott Eds.). *Tourist Destination Governance: Practice, Towards a Theory and Issues* (159-171).
- Beaumont, N., & Dredge, D. (2010). Local tourism governance: A comparison of three network approaches. *Journal of sustainable tourism*, 18(1), 7-28. <https://doi.org/10.1080/09669580903215139>
- Becken, S., & Loehr, J. (2024). Tourism governance and enabling drivers for intensifying climate action. *Journal of Sustainable Tourism*, 32(9), 1743-1761. <https://doi.org/10.1080/09669582.2022.2032099>
- Beritelli, P., Bieger, T., & Laesser, C. (2007). Destination governance: Using corporate governance theories as a foundation for effective destination management. *Journal of Travel Research*, 46(1), 96-107. <https://doi.org/10.1177/0047287507302385>
- Bichler, B. F. (2021). Designing tourism governance: The role of local residents. *Journal of Destination Marketing & Management*, Vo19, 100389. <https://doi.org/10.1016/j.jdmm.2019.100389>
- Bramwell, B., & Lane, B. (2011). Critical research on the governance of tourism and sustainability. *Journal of Sustainable Tourism*, 19(4-5), 411-421. <https://doi.org/10.1080/09669582.2011.580586>
- Chin, H., & Thanh, N. T. (2022). The impact of good governance on community satisfaction in Vietnam. *Journal of Asian Public Policy*, 15(1), 78-95. <https://doi.org/10.3390/admsci12010035>
- Dangi, T. B., & Petrick, J. F. (2021). Augmenting the role of tourism governance in addressing destination justice, ethics, and equity for sustainable community-based tourism. *Tourism and Hospitality*, 2(1), 15-42. <https://doi.org/10.3390/tourhosp2010002>
- Daryaei, A. A., Aliashrafipour, M., Eisapour, K., & Afsharian, M. (2012). The effect of good governance on tourism industry development. *Advances in environmental biology*, 2046-2053. <https://shorturl.at/Iykg0>
- Dinica, V. (2008). Challenges for sustainable tourism governance in the Netherlands. *International Journal of Tourism Policy*, 1(4), 335-352. <https://shorturl.at/nFvAw>
- Dinica, V. (2009). Governance for sustainable tourism: a comparison of international and Dutch visions. *Journal of Sustainable Tourism*, 17(5), 583-603. <https://doi.org/10.1080/09669580902855836>
- Dos Anjos, F. A., & Kennell, J. (2019). Tourism, governance and sustainable development. *Sustainability*, 11(16), 4257. <https://doi.org/10.3390/su11164257>
- Downs, C. A., Cruz, O. T., & Remengesau Jr, T. E. (2022). Sunscreen

pollution and tourism governance: Science and innovation are necessary for biodiversity conservation and sustainable tourism. *Aquatic Conservation: Marine and Freshwater Ecosystems*, 32(5), 896-906. <https://doi.org/10.1002/aqc.3791>

• Dredge, D., & Pforr, C. (2008). *Policy networks and tourism governance. Network Analysis and Tourism: From Theory to Practice*, 58-78. <https://doi.org/10.21832/9781845410896-008>

• Eagles, P. F. (2009). Governance of recreation and tourism partnerships in parks and protected areas. *Journal of Sustainable Tourism*, 17(2), 231-248. <https://doi.org/10.1080/09669580802495725>

• Erkuş-Öztürk, H. (2011). Modes of tourism governance: a comparison of Amsterdam and Antalya. *Anatolia*, 22(3), 307-325. <https://doi.org/10.1080/13032917.2011.614354>

• Farsari, I. (2023). Exploring the nexus between sustainable tourism governance, resilience and complexity research. *Tourism Recreation Research*, 48(3), 352-367. <https://doi.org/10.1080/02508281.2021.1922828>

• Flores, F. M. (2014). A tourism governance proposal in Mexico. E. Fayos-Sola, M. D. Alvarez, & C. Cooper (Eds.), *In Tourism as an instrument for development: A theoretical and practical study* (Vol. 5, pp. 195-209). Emerald Group Publishing Limited.

• Ghaderi, E., Keaei, B., Faghihi, A., & Mohmoudzadeh, S. M. (2024). Identifying and analyzing dimensions and components of tourism destination governance with an entrepreneurial approach using the importance-performance matrix. *Iranian Pattern of Progress*, 12(1), 165-193. <https://doi.org/20.1001.1.23295599.1403.12.1.7.5>

• Gretzel, U., Fesenmaier, D. R., Fornica, S., & O'Leary, J. T. (2006). Searching for the future: Challenges faced by the tourism and hospitality industry. *Journal of Travel Research*, 45(2), 126-137. <https://doi.org/10.1177/0047287506291598>

• Gustafsson, C., & Amer, M. (2023). Forsvik, Sweden: Towards a people-public-private partnership as a circular governance and sustainable culture tourism strategy. *Sustainability*, 15(5), 4687. <https://doi.org/10.3390/su15054687>

• Hajipour, B., Motameni, A., & Tayebi Abolhasani, A. (2017). Meta-synthesis of success factors for commercialize of products with advanced technology. *Innovation Management Journal*, 5(4), 19-54. https://www.nowavari.ir/article_46945.html

• Halkier, H., Mueller, D. K., Goncharova, N. A., Kiryanova, L., Kolupanova, I. A., Yumatov, K. V., & Yakimova, N. S. (2019). Destination development in Western Siberia: tourism governance and evolutionary economic geography. *Tourism geographies*, 21(2), 261-283. <https://doi.org/10.1080/14616688.2018.1490808>

• Hultman, J., & Hall, C. M. (2012). Tourism place-making: Governance of locality in Sweden. *Annals of Tourism Research*, 39(2), 547-570. <https://doi.org/10.1016/j.annals.2011.07.001>

• Islam, M. W., Ruhanen, L., & Ritchie, B. W. (2018). Tourism governance in protected areas: investigating the application of the adaptive co-management approach. *Journal of Sustainable Tourism*, 26(11), 1890-

1908. <https://doi.org/10.1080/09669582.2018.1526291>

• Jamal, T., & Camargo, B. A. (2018). *Tourism governance and policy: Whither justice?. Tourism Management Perspectives*, V625, 205-208. <https://doi.org/10.1016/j.tmp.2017.11.009>

• Khooshebast, F., Jahaniyan, M., & Javadan, M. (2021). An analysis of the factors affecting the perception of event organizers regarding cultural tourism events. Case study: The commemoration of Ferdowsi. *Spatial Planning and Development Journal*, 25(1), 69-95. 20.1001.1.16059689.1400.25.1.3.8

• Kim, J. J., & Lee, C. J. (2022). A tourist's gaze on local tourism governance: The relationship among local tourism governance and brand equity, tourism attachment for sustainable tourism. *Sustainability*, 14(24), 16477. <https://doi.org/10.3390/su142416477>

• Lapeyre, R. (2009). *Rural communities, the state and the market: a new-institutionnal analysis of tourism governance and impacts in namibian communal lands* [Doctoral dissertation, Versailles-St Quentin en Yvelines]

• Liberati, A., Altman, D. G., Tetzlaff, J., Mulrow, C., Gøtzsche, P. C., Ioannidis, J. P. A., Clarke, M., Devereaux, P. J., Kleijnen, J., & Moher, D. (2009). The PRISMA statement for reporting systematic reviews and meta-analyses of studies that evaluate healthcare interventions: Explanation and elaboration. *BMJ*, 339, b2700. <https://doi.org/10.1136/bmj.b2700>

• Luthe, T., & Wyss, R. (2016). Resilience to climate change in a cross-scale tourism governance context: a combined quantitative-qualitative network analysis. *Ecology and Society*, 21(1), 27. <https://doi.org/10.5751/ES-08234-210127>

• Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J., Altman, D. G., & The PRISMA Group. (2009). «Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses: The PRISMA Statement.» doi: <https://doi.org/10.1136/bmj.b2535>

• Mohseni Kiasari, M., Mohammadi, M., Jafarnejad, A., & Mokhtarzadeh, N. (2018). Classification of Demand-based Innovation Policy Tools Using Meta-synthesis Approach. *Innovation Management Journal*, 6(2) 109-138. https://www.nowavari.ir/article_60175_en.html

• Mordue, T. (2007). Tourism, urban governance and public space. *Leisure studies*, 26(4), 447-462. <https://doi.org/10.1080/02614360601121413>

• Nabaviyan Hamzeh Kalaei, S. M. R., Bagherzadeh, M. R., Jafari Kolarjani, A., Tabari, M., & Bagherzadeh, M. S. (2022). Design and validation of an indigenous model of good governance based on religious teachings with a mixed approach. *Socio-Cultural Strategy*, 11(1), 81-113. <https://doi.org/10.22034/scs.2022.144326>

• Noblit, G. W., & Hare, R. D. (1988). *Meta-Ethnography Synthesizing Qualitative Studies*. SAGE Publications.

• Newmeyer, T. (2008). Under the Wing of Mr. Cook: Transformations in Tourism Governance. *Mobilities*, 3(2), 243-267. <https://doi.org/10.1080/17450100802095320>

• Novianti, N., & Ilona, D., Zaitul, Z. (2022). Tourism Governance: Village-Based Tourism Criteria in Indonesia. *Geo Journal of Tourism and*

- Geosites*, 41(2), 415-421. <https://doi.org/10.30892/gtg.41211-845>
- Nuh, M., Mawardi, M., Pamawati., & Yusuri, A. (2024). Collaborative governance model in sustainable village tourism development (Case Study: Kemiren Village Tourism Ijen Crater Geopark Cultural Site). *Quality Access to Success* 25(199), 310-318. <https://doi.org/10.47750/QAS/25.199.34>
 - Omri, A., & Mabrouk, M. (2020). Political and institutional governance for sustainable development: Evidence from MENA countries. *Journal of Cleaner Production*, 251, 119488.
 - Panyik, E. (2015). Rural tourism governance: Determinants of policy-makers' support for tourism development. *Tourism Planning & Development*, 12(1), 48-72. <https://doi.org/10.1080/21568316.2014.960603>
 - Park, J., Tse, S., Mi, S. D., & Song, H. (2022). A model for cross-border tourism governance in the greater bay area. *Journal of China Tourism Research*, 18(6), 1259-1283. <https://doi.org/10.1080/19388160.2022.2036664>
 - Pforr, C. (2015). Tourism governance and the influence of stakeholder networks – A case study from Western Australia. In H. Pechlaner & E. Smeral (Eds.), *Tourism and leisure: Current issues and perspectives of development* (pp. [145-160]). Springer Gabler. https://doi.org/10.1007/978-3-658-06660-4_10
 - Pulido-Fernandez, J. I., & Pulido-Fernandez, M. D. L. C. (2018). Proposal for an indicators system of tourism governance at tourism destination level. *Social Indicators Research*, 137, 695-743. <https://doi.org/10.1007/s11205-017-1627-z>
 - Qaderi, M., Sepehria, R., Salehi amiri, R., & Rezaie, A. (2022). The Implication of Human Capital and Sporting Events in Islamic Republic of Iran Cultural Diplomacy. *Organizational Behavior Management in Sport Studies*, 9(2), 83-92. <https://doi.org/10.30473/fmss.2022.64376.2449>
 - Quinn, B. (2005). Arts festivals and the city. *Urban Studies*, 42(5), 927-943. <https://doi.org/10.1080/00420980500107250>
 - Ramzy, Y. (2017). Managing Egyptian tourism through tourism governance. *Journal of Social Sciences (COES&RJ-ISS)*, 6(2), 196-210. <https://doi.org/10.25255/jss.2017.6.2.196.210>
 - Rashidi, H., Agheli, M., & Khadir, M. (2023). Investigating the Effect of Cultural Events and Mental Conflict on the Image and Intention to Visit the Destination among Tourists in Sarab Meime District of Ilam Province. *A Scientific Journal of Ilam Culture*, 23(76.77), 135-155. <https://doi.org/10.22034/farhang.2023.169589>
 - Richards, G., King, B., & Yeung, E. (2020). Experiencing culture in attractions, events and tour settings. *Tourism Management*, 79, 104104. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2020.104104>
 - Riensche, M., Castillo, A., García-Frapolli, E., Moreno-Casasola, P., & Tello-Díaz, C. (2019). Private over public interests in regional tourism governance: A case study in Costalegre, Mexico. *Sustainability*, 11(6), 1760. <https://doi.org/10.3390/su11061760>
 - Roxas, F. M. Y., Rivera, J. P. R., & Gutierrez, E. L. M. (2020). Mapping stakeholders' roles in governing sustainable tourism destinations. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 45, 387-398. <https://doi.org/10.1016/j.jhtm.2020.09.005>
 - Sun, T., & Wang, X. (2014). China's engagement in global health governance: A critical analysis of China's assistance to the health sector of Africa. *J Glob Health*, 4(1), 010301. <https://doi.org/10.7189/jogh.04.010301>
 - Saeed, F. (2023). An overview of the importance and benefits of good urban governance in the development of the tourism industry. *Journal of New Research Approaches in Management and Accounting*, 7(26), 972-982.
 - Safari, M., Roradeh, H., & Abbasnejad Seresti, R. (2024). Feasibility of Developing Cultural Tourism in the Traditional Context of Amol City with Emphasis on Historical Monuments. *Journal of Tourism Planning and Development*, 13(49), 167-192. <https://doi.org/10.22080/jtpd.2024.27045.3877>
 - Sandelowski, M., & Barroso, J. (2006). Defining and Designing Mixed Research Synthesis Studies. *Res Sch*, 13(1), 29.
 - Saninović, D., & Williams, L. (2021). Factors influencing participation in cultural minority festivals in Australia. *Journal of Cultural Heritage Management and Sustainable Development*, 11(3), 342-358.
 - Schroeder, K. (2015). Cultural values and sustainable tourism governance in Bhutan. *Sustainability*, 7(12), 16616-16630. <https://doi.org/10.3390/su71215837>
 - Sentanu, I. G. E. P. S., Haryono, B., Zamrudi, Z., & Praharjo, A. (2023). Challenges and successes in collaborative tourism governance: A systematic literature review. *European Journal of Tourism Research*, 33, 3302. <https://doi.org/10.54055/ejtr.v33i.2669>
 - Sharif, A., & Sief Aldeen, A. (2021). The evaluating of good governance practices in Iraqi local administrations. *Materialstodwy Proceedings*, 44(9), 743-759. <https://doi.org/10.1016/j.matpr.2021.03.234>
 - Sharpley, R. (2009). Dark tourism and political ideology: Towards a governance model. In R. Sharpley & P. R. Stone (Eds.), *The darker side of travel: The theory and practice of dark tourism* (pp. 145-[specific page range]). <https://doi.org/10.21832/9781845411169-009>
 - Sharpley, R., & Ussi, M. (2014). Tourism and governance in small island developing states (SIDS): The case of Zanzibar. *International journal of tourism research*, 16(1), 87-96. DOI:10.1002/jtr.1904
 - Sharpley, R. (2022). Sustainable tourism governance: local or global?. *Tourism Recreation Research*, 48(5), 809-812. <https://doi.org/10.1080/02508281.2022.2040295>
 - Sheldon, P. J., & Park, S. Y. (2008). Sustainable wellness tourism: Governance and entrepreneurship issues. *Acta turistica*, 20(2), 151-172.
 - Shimohammadi, Y., Jalalian, I., Baghi, Z., & Torkashvand, S. (2020). The contribution of cultural event to the formation of the cognitive and effective images of a tourist destination. *Journal of Tourism Planning and Development*, 8(31), 147-161. <https://doi.org/10.22080/jtpd.2020.14641.2888>
 - Siakwah, P., Musavengane, R., & Leonard, L. (2020). Tourism governance and attainment of the sustainable development goals in

Africa. *Tourism Planning & Development*, 17(4), 355-383. <https://doi.org/10.1080/21568316.2019.1600160>

- Khalili, M., Sohrabi, M. R., Mirzabeygi, V., & Torabi Ziaratgahi, N. (2018). Chemometric simultaneous determination of Sofosbuvir and Ledipasvir in pharmaceutical dosage form. *Spectrochimica Acta Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy*, Vo 194, 141-151. <https://doi.org/10.1016/j.saa.2018.01.011>
- Sorensen, E., & Torfing, J. (2017). Metagoverning Collaborative Innovation in Governance Networks. *The American Review of Public Administration*, 47(2), 826-839. <https://doi.org/10.1177/02750740166431>
- Stoffelen, A., Ioannides, D., & Vanneste, D. (2017). Obstacles to achieving cross-border tourism governance: A multi-scalar approach focusing on the German-Czech borderlands. *Annals of Tourism Research*, 64, 126-138. <https://doi.org/10.1016/j.annals.2017.03.003>
- Taslimi, M. S., & Alipour, M. (2019). Talent Research Approaches in I. R. Iran's Talent Policies. *Journal of Public Administration*, 11(1), 123-150. <https://doi.org/10.22059/jipa.2019.264568.2349>
- Thi, H. N., Thi, T. N., Trong, T. V., Duc, T. N., & Nghi, T. N. (2024). Sustainable tourism governance: A study of the impact of culture. *J. Gov. Regul.*, 13(2). <https://doi.org/10.22495/jgrv13i2siart22>
- Valderama, E. L., & Polanco, J. A. (2024). Understanding how collaborative governance mediates rural tourism and sustainable territory development: a systematic literature review. *Tourism Recreation Research*, 49(4), 888-904.
- Valente, E., Dredge, D., & Lohmann, G. (2014). What type of organisation is best to lead regional tourism? Beyond the dogma of the market model of regional tourism governance. In *CAUTHE 2014-24th CAUTHE Conference: Tourism and Hospitality in the Contemporary World: Trends, Changes and Complexity*, 10-13 February 2014, Brisbane (pp. 1-33).
- Van der Zee, E., Gerrets, A. M., & Vanneste, D. (2017). Complexity in the governance of tourism networks: Balancing between external pressure and internal expectations. *Journal of Destination Marketing & Management*, 6(4), 296-308. <https://doi.org/10.1016/j.jdmm.2017.07.003>

- Vanneste, D., & Ryckaert, L. (2013). Governance in the tourism practice. E. Fayos-Solà (Eds.), *In book: Knowledge Management in Tourism: Policy and Governance Applications* (Vol. 4, pp. 301-321). Emerald Group Publishing. DOI:10.1108/S2042-1443(2012)0000004019
- Vargas Sanchez, A. (2020). Covid-19 crisis: A new model of tourism governance for a new time. *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, 12(6), 691-699. DOI:10.1108/WHAT-07-2020-0066
- Viken, A., Johnston, M. E., Nyseth, T., & Dawson, J. (2014). Responsible Arctic tourism: Myth or reality? A case study of Svalbard and Nunavut. In A. Viken & B. Granås (Eds.), *Destination development in tourism: Turns and tactics* (pp. 245-261).
- Walsh, D., & Downe, S. (2006). Appraising the quality of qualitative research. *Midwifery*, 22(2), 108-119. <https://doi.org/10.1016/j.midw.2005.05.004>
- Wang, Y., & Bramwell, B. (2012). Heritage protection and tourism development priorities in Hangzhou, China: A political economy and governance perspective. *Tourism Management*, 33(4), 988-998. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2011.10.010>
- Wray, M. (2015). Drivers of change in regional tourism governance: A case analysis of the influence of the New South Wales Government, Australia, 2007-2013. *Journal of Sustainable Tourism*, 23(7), 990-1010. <https://doi.org/10.1080/09669582.2015.1042482>
- Zhang, F., Yang, L., & Sarker, M. N. I. (2024). Resilience and recovery: A systematic review of tourism governance strategies in disaster-affected regions. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 103, 104350. <https://doi.org/10.1016/j.ijdrr.2024.104350>
- Tejahdadi, R., Rahman, M., & Setiawan, D. (2021). Governance and sustainable corporate performance in Indonesia: A multi-dimensional approach. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 12(4), 812-835.
- Wang, H., Zhang, B., & Qiu, H. (2022). How a hierarchical governance structure influences cultural heritage destination sustainability: A context of red tourism in China. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 50, 421-432. <https://doi.org/10.1016/j.jhtm.2022.02.002>

COPYRIGHTS

Copyright for this article is retained by the authors with publication rights granted to Tourism of Culture journal. This is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

نحوه ارجاع به این مقاله

شیخونی، سحر؛ جهانیان، منوچهر و هاشمی، سید سعید. (۱۴۰۴). تبیین ابعاد و ویژگی‌های حکمرانی گردشگری با تأکید بر مدیریت رویدادهای فرهنگی براساس رویکرد سیستماتیک. *گردشگری فرهنگ*، ۶(۲۰)، ۶-۱۹.

DOI: 10.22034/toc.2025.498307.1181

URL: https://www.toc-sj.com/article_215005.html

